

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

6 december 2001

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jef Van Looy**

(Hoofdstuk III – Leefmilieu)

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

865 (2001-2002)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 10 : Amendementen
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 14 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
- Nr. 15 : Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTNG DOOR MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW	4
II. ALGEMENE BESPREKING	7
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	11
IV. EINDSTEMMING	14
BIJLAGE	15

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 19, 22 en 29 november 2001 het Hoofdstuk III – Leefmilieu van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002.

Het programmadecreet werd besproken samen met het deel leefmilieu van de algemene uitgavenbegroting 2002 en de beleidsbrief Leefmilieu, Beleidsprioriteiten 2001-2002, van mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw. Het verslag van de bespreking van de uitgavenbegroting en de beleidsbrief is opgenomen in (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, 15/7-F).

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW VERA DUA, VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU EN LANDBOUW

Het programmadecreet 2002 bevat volgens minister Vera Dua volgende voorstellen inzake de bevoegdheid Leefmilieu :

- een aantal aanpassingen aan decreten ingevolge de invoering van de euro ;
- het creëren van een variabel krediet inzake de compenserende bebossing ;
- inzake de grondwaterheffing : het optrekken van de CSE-factor tot 1 voor alle deelsectoren en een aanpassing van de heffingsformule voor verbruik boven 30.000 kubieke meter ;
- inzake de afvalwaterheffing worden twee categorieën sociale vrijstellingen toegevoegd ;
- inzake de afvalheffing wordt het nultarief ingevoerd voor het storten van slib dat gebruikt wordt in de afdichtlaag van een vergunde inrichting ;
- aan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening wordt een kosteloos recht van opstal toegekend voor de grote waterbouwkundige werken die zij exploiteert op gronden van het Vlaams Gewest ;
- het Milieuvergunningendecreet wordt aangepast ingevolge een Europese Richtlijn inzake GGO's (genetisch gemodificeerde organismen).

I.1. Aanpassingen van decreten aan de invoering van de euro

Het betreft aanpassingen in het mestdecreet, het grondwaterdecreet, de wet met betrekking tot oppervlaktewateren, het afvalstoffendecreet, de wet op de riviervisserij, het jachtdecreet en het decreet betreffende de milieuvergunningen. De omzettingen gebeuren overeenkomstig de omzendbrieven terzake.

I.2. Het creëren van een variabel krediet inzake de compenserende bebossing

In het huidige artikel 90bis, § 4, 2° van het Bosdecreet wordt bepaald dat de bosbehoudsbijdrage wordt gestort in het Minafonds.

Het werken via het Minafonds heeft echter nadelen. Het Minafonds bevat namelijk een ontvangstenartikel (1.19) en een corresponderend uitgavenartikel (3.22) waarvan het bedrag bij de opmaak van de begroting moet worden geraamd. Voor 2001 werden de inkomsten en uitgaven geraamd op telkens 21 miljoen frank of 521.000 euro. Er blijkt nu echter reeds 54 miljoen frank of 1.339.000 euro te zijn ontvangen. Het verschil tussen beide bedragen kan maar aangewend worden na een kredietherschikking binnen het Minafonds, aangezien initieel 21 miljoen frank werd ingeschreven.

De voormelde moeilijkheden vallen weg indien de compensatiebedragen op de gewone begroting worden ingeschreven als een variabel krediet. Alle gelden die via het corresponderend ontvangstenartikel worden gerealiseerd, kunnen te allen tijde benut worden voor compenserende bebossing. Eventueel niet benutte kredieten worden op het einde van het begrotingsjaar automatisch overgedragen naar het volgende jaar.

Daarom wordt op het programma 61.30 'Bos en Groen' een variabel krediet ingeschreven. De artikelen 15 en 16 in het programmadecreet bieden hiertoe de decretale basis.

I.3. De grondwaterheffing

Aan het grondwaterdecreet worden volgende wijzigingen aangebracht :

- het invoegen of wijzigen van enkele definities ;

- het optrekken van de CSE-factor (sociaal-economische correctiefactor) tot 1 voor alle deelsectoren ;
- een aanpassing van de heffingsformule voor verbruik boven 30.000 kubieke meter.

Volgende overwegingen liggen volgens de minister aan de basis van dit voorstel :

- de geprogrammeerde stijging van de CSE-factor en dus ook van de opbrengst van de heffingen, kreeg slechts laattijdig uitvoering in het programmadecreet 2001. De voorspelbaarheid inzake de evolutie van de grondwaterheffingen werd hierdoor verbroken. Een inhaalbeweging is nodig ;
- de huidige berekeningswijze van de heffing voor een grote groep kleinere verbruikers is te complex en geeft geen meerwaarde ;
- de indeling in 55 bedrijfssectoren voor de hoogte van de CSE-factor is complex ;
- de definitie van grondwater uit de Europese Kaderrichtlijn Water dient veralgemeend te worden ingevoerd in de teksten ;
- het sturend effect van de heffingen is gering, omdat ze geen aansporingen inhouden om grondwater uit minder bedreigde watervoerende lagen of water van een lagere kwaliteit te winnen, of om andere waterbronnen dan grondwater aan te wenden. De heffing op het winnen van grondwater ligt nog beneden de heffing op de captatie van oppervlaktewater ;
- een aantal grondwaterwinningen zijn wellicht niet in kaart gebracht, en ontsnappen zo aan controle en aan heffingen. De omvang van de illegale winningen is niet gekend.

Daarom worden technische verbeteringen voorgesteld, evenals een inhaalbeweging van de CSE-factoren en een nieuwe berekeningsformule.

– Technische verbeteringen

De definitie van grondwater wordt afgestemd op de definitie zoals opgenomen in de Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG).

De vrijstelling voor huishoudelijk gebruik wordt geschrapt. Normaal huishoudelijk verbruik bedraagt minder dan 500 kubieke meter per jaar en is nu reeds vrijgesteld. Excessief huishoudelijk ver-

bruik van meer dan 500 kubieke meter per jaar moet echter heffingsplichtig worden.

De huidige berekeningswijze van de minimumheffing gaat uit van twee bedragen : 5.000 x CSE frank en 1.500 frank, dit laatste als absoluut minimum. Wanneer in de toekomst de CSE-waarde toeneemt tot 1 zal bij eender welk scenario geen enkele verbruiker nog onder de potentiële drempel van 1.500 frank vallen, zodat dit minimumbedrag overbodig wordt. Daarom wordt voorgesteld de waarde van 1.500 frank te schrappen.

– Inhaalbeweging CSE-factoren

De heffingsvoet van de grondwaterheffing verschilt naargelang de onttrekkers drinkwatermaatschappijen of industriële bedrijven zijn. De voet voor de laatste categorie wordt vermenigvuldigd met een socio-economische correctiefactor, de CSE-factor.

De CSE-factor bedroeg 0 in 1997, zodat in dat jaar enkel de drinkwatermaatschappijen heffingsplichtig waren. Vanaf het heffingsjaar 1998 werd de CSE-factor ingevoerd voor de verschillende economische sectoren. De waarde van de CSE-factor varieerde vanaf dan tussen 0,1 (onder meer voor de landbouwsector) en 0,3 (voor de chemische industrie en de suikerfabrieken).

De bepaling van de factoren was gebaseerd op een studie van juli 1997 naar de socio-economische impact van de grondwaterheffing, met de bedoeling de heffingstarieven te differentiëren volgens vier criteria : de economische draagkracht van de sector, het gebruik van grondwater als hoog- of laagwaardige toepassing, de noodzaak en de mogelijkheid tot hervoeden van de betrokken grondwaterlaag en de mogelijkheid tot rationeel gebruik van grondwater.

In de programmadecreten 1999 en in 2000 bleven de CSE-factoren ongewijzigd, hoewel de memorie van toelichting bij het programmadecreet voor 1997 vermeldde dat de CSE-factor op een termijn van vijf jaar voor alle sectoren tot 1 zou stijgen en dat deze aanpassing niet valt onder het moratorium op veranderingen in de heffingen.

De CSE-factor was en is een tijdelijke maatregel zodat de bedrijven gedurende vijf jaar andere bronnen van water en maatregelen voor rationeel watergebruik kunnen invoeren als dit financieel aantrekkelijk is. De geplande stapsgewijze toename van de CSE-factor beantwoordt aan de vraag van de doelgroepen naar voorspelbaarheid en geleidelijke invoering.

Een eerste stap werd pas gezet met het programmadecreet 2001 waarbij voor het heffingsjaar 2001 een verdubbeling van de CSE-waarden werd vastgesteld.

Gelet op de voormelde argumenten, wordt voorgesteld vanaf het heffingsjaar 2002 de CSE-factor voor alle bedrijfssectoren vast te stellen op 1.

– *Nieuwe berekeningsformule*

Voor de berekening van de grondwaterheffing worden de verbruikers die grondwater winnen dat niet bestemd is voor de openbare drinkwatervoorziening ingedeeld in drie groepen :

- een eerste groep met een verbruik van minder dan 500 kubieke meter per jaar is vrijgesteld van heffing en moet het verbruik niet meten indien ook het vergunde debiet lager is dan 500 kubieke meter per jaar ;
- een tweede groep met verbruiken tot 30.000 kubieke meter per jaar betaalt een heffing van 0,05 euro (huidige 2 frank) x index per kubieke meter en moet het verbruik wel meten ;
- voor een derde groep met verbruiken van meer dan 30.000 kubieke meter per jaar wordt een nieuwe berekeningsformule van kracht waarbij de prijs per kubieke meter stijgt bij hogere verbruiken en waarbij ten behoeve van de draagkracht van de watervoerende lagen rekening met een heffingsfactor wordt gehouden.

De grondwaterheffing kan op deze wijze volgens de minister worden omgebogen tot een beleidsinstrument met een sturend effect voor een duurzame bescherming van de watervoorraden. Het sturend effect betekent dat de heffing moet aanzetten tot een spaarzaam gebruik en het zoeken naar alternatieve bronnen moet stimuleren. Duurzame bescherming van het grondwater impliceert dat de draagkracht van de watervoerende lagen bepalend is voor de heffings тариєven.

De indeling van de Vlaamse ondergrond in hydrogeologische hoofdeenheden zal toelaten om een differentiatie in de heffingen voor de verschillende watervoerende lagen in te stellen. Sommige watervoerende lagen zijn immers gevoeliger voor overexploitatie dan andere.

De Europese Kaderrichtlijn Water verplicht de lidstaten om op termijn een evenwicht tussen grondwatervoeding en grondwateronttrekking te creëren. Voor een effectief duurzaam grondwaterbeleid

is daarom een combinatie noodzakelijk van een per laag en per zone gedifferentieerde heffing samen met de mogelijkheid om de totale jaarlijks maximaal winbare volumes in een bepaalde laag of zone op te leggen.

I.4. De afvalwaterheffing

Wat de afvalwaterheffing betreft, worden volgende aanpassingen doorgevoerd :

- omzetting van de bedragen in Belgische frank naar euro ;
- toevoeging van twee categorieën sociale vrijstellingen : de begunstigden van de inkomensaanvullende tegemoetkoming "hulp aan bejaarden" en van een "integratietegemoetkoming voor gehandicapten" worden vrijstellingsgerechtigd.

Uit een studie naar de effectiviteit van de sociale vrijstellingregeling is immers gebleken dat de inkomensgrens voor beide tegemoetkomingen vergelijkbaar is met de toewijzingsvoorwaarden die gelden voor de sociale uitkeringen van de andere vrijgestelde groepen.

De budgettaire impact van de verruiming van de vrijstellingsgerechtigden wordt geraamd op 144 miljoen frank (59.000 nieuwe vrijgestelden x 2.430 frank heffing).

I.5. Afvalheffingen

Wat de afvalheffingen betreft, hebben de aanpassingen betrekking op :

- omzetting van de bedragen in Belgische frank naar euro ;
- het instellen van een nultarief voor het storten van slib dat gebruikt wordt in een afdichtlaag van een vergunde inrichting.

De minister verwijst in dit verband naar haar antwoord op een recente interpellatie over de behandeling van waterzuiveringsslib en een vraag om uitleg over de verwerkingsproblemen van organisch-biologisch afval (*Hand. VI. Parl. 2001-2002, nr. C45*).

Vermits het gebruik van het slecht doorlatend mengsel van RWZI-slib met andere stoffen vanuit milieuoogpunt beter scoort dan het rechtstreeks storten van RWZI-slib is het aangewezen dat inzake milieuheffing een verschil wordt gemaakt. Daar-

om wordt voorgesteld om deze BBT-slibverwerkingwijze te stimuleren door het instellen van een nulheffing.

Met deze aanpak worden volgens de minister de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid gerespecteerd omdat :

- het gebruik van RWZI-slib in een slecht doorlatend mengsel als afdichtlaag op stortplaatsen een vorm van eindverwerking blijft, in casu het storten van afvalstoffen ;
- de stortruimte maximaal benutbaar blijft voor andere afvalstoffen ;
- het storttarief (stortprijs) blijft gelden ;
- het gebruik van slecht doorlatend mengsel op basis van RWZI-slib de ontginning en het gebruik van natuurlijke slecht doorlatende bodemmaterialen zal beperken ;
- de druk blijft bestaan bij de producent van RWZI-slib om te zoeken naar andere toepassingen en/of naar het maximaal voorkomen ervan.

I.6. Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Door het niet langer opnemen van de vastleggingskredieten voor de realisatie van "grote waterbouwkundige werken" in de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap sinds 1996, staan de drinkwatermaatschappijen in het algemeen, en de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening in het bijzonder, zelf in voor de financiering van de noodzakelijke investeringen in de grote waterbouwkundige werken.

Door het principe van de natrekking zijn alle installaties die de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (met eigen middelen) opricht, onderhoudt en exploiteert op terreinen van het Vlaamse Gewest eigendom van deze laatste. Als eigenaar van de grond kan het Vlaamse Gewest er in rechte en in feite over beschikken.

Volgens de minister is dit uiteraard geen gezond principe bij de langetermijnplanning van de VMW en kan dit zelfs de leefbaarheid van de maatschappij hypothekeren. Bovendien kunnen deze gebouwen en installaties niet correct opgenomen worden in de boekhouding van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening. In principe mogen deze installaties op dit ogenblik niet in het actief van de

VMW worden opgenomen en kunnen zij bijgevolg ook niet worden afgeschreven, maar moeten ze direct in kosten worden genomen. Dit zou enorme schokken geven in de exploitatieresultaten van de VMW en gaat bovendien compleet voorbij aan de economische realiteit, omdat deze installaties naar de toekomst toe opbrengsten zullen genereren. Daarom is gezocht naar een juridische constructie die tegemoet komt aan de nood aan rechtszekerheid in hoofde van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening.

Een oplossing is gevonden in de figuur van het opstalrecht dat ten kosteloze titel kan worden verleend voor een maximale duur van 50 jaar. Hierdoor kan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening voor eigen rekening de nodige infrastructuurwerken realiseren en exploiteren in de toekomst. Op het einde van het recht van opstal wordt de eigendom kosteloos overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

I.7. Decreet betreffende de milieuvergunningen

De aanpassing van het milieuvergunningendecreet betreft de omzetting van de EG-richtlijn 98/81/EG inzake GGO's (genetisch gemodificeerde organismen). Naast een aanpassing van titel II van het VLAREM impliceert deze omzetting ook een wijziging van de regeling inzake de dossierrechten voor GGO-dossiers. Het voorstel van een "ad hoc werkgroep Bioveiligheid", opgericht door het Comité voor de Coördinatie van het Internationaal Milieubeleid (CCIM), wordt integraal overgenomen.

II. ALGEMENE BESPREKING

II. 1 Grondwater

– Aanpassing milieuvergunningendecreet

De heer Paul Wille ziet een tegenstrijdigheid tussen de memorie van toelichting en het eigenlijke ontwerp van decreet. In de memorie van toelichting wordt verwezen naar een wijziging van het milieuvergunningendecreet, waarbij de bestaande grondwatervergunningen om de vijf jaar herzienbaar zouden worden (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, 865/1, p.16*).

Minister Vera Dua antwoordt dat deze bepaling intussen uit het ontwerpdecreet werd geschrapt.

– *Minimumheffing en profiel van de gebruikers*

De heer Jef Van Looy heeft vragen bij de afschaffing van de minimumheffing van 1.500 frank. Omdat de minimumheffing daardoor op 5.000 frank wordt gebracht voor de categorie van 500 tot 30.000 kubieke meter opgepompt grondwater, is de vraag of dit de verbruikers in deze categorie niet tot een verbruik zal aanzetten dat overeenstemt met de hogere minimumheffing. Daardoor zou een verkeerd signaal worden gegeven aan de relatief kleine verbruikers in deze categorie, bijvoorbeeld de familiale landbouw- en tuinbouwbedrijven.

De heer Jacques Timmermans vraagt of er meer gegevens beschikbaar zijn over het gemiddeld gebruik van de heffingsplichtigen in de categorie van 500 tot 30.000 kubieke meter. Dit zou het mogelijk maken de argumentatie van de heer Van Looy aan de cijfers te toetsen. Mevrouw Trees Merckx-Van Goey sluit zich aan bij deze vraag en verwijst naar de geraamde stijging van de inkomsten van de grondwaterheffing met 260 miljoen frank. Het lid vraagt meer informatie over het profiel van de grootverbruikers (meer dan 30.000 kubieke meter per jaar). Op basis van die gegevens kan worden nagegaan of het niet verantwoord is een onderscheid te maken voor bedrijven die een hoogwaardige toepassing van grondwater maken, bijvoorbeeld de voedingsindustrie.

Minister Vera Dua antwoordt dat de prijs van het grondwater hoe dan ook laag blijft. De verwachte stijging van de inkomsten is het gevolg van zowel het stijgen van de CSE-factor als van de nieuwe berekeningsformule voor grootverbruikers.

Wat de vraag van de heer Van Looy over de minimumheffing betreft, verwijst de heer Paul Thomas, hoofd van de afdeling Water van Aminal, eerst naar de huidige tekst van artikel 28quater, § 3. Daarin staat dat de heffing in geen geval lager kan zijn dan het minimum bedrag van 5.000 x CSE frank. Omdat bijvoorbeeld voor de landbouwsector in de beginfase de CSE-factor 0,1 bedroeg, werd daaraan toegevoegd dat het minimum bedrag in geen geval lager kan zijn dan 1.500 frank vanaf het heffingsjaar 1998. Door de wijziging van de CSE-factor naar 1 kan deze tweede drempel wegvallen omdat niemand nog onder de potentiële drempel van 1.500 frank zal vallen. De laagst mogelijke heffing zal 5.000 frank bedragen (124 x index euro).

In het vroegere systeem (met CSE-factor 0,1) kon men volgens de heer Thomas in de landbouwsector tot 8.000 kubieke meter water oppompen vooral-

eer de minimumheffing van 1.500 frank te bereiken. Door het optrekken van de correctiefactor en de nieuwe berekeningsformule wordt in de nu voorgestelde regeling het minimumbedrag van 5.000 frank reeds bereikt bij 2.500 kubieke meter. De nieuwe regeling zet dus niet aan tot het gebruik van meer grondwater.

Er zijn 14.000 landbouwbedrijven met een vergunde grondwaterwinning. Daarvan betalen 11.000 heffingen op de grondwaterwinningen. De andere vallen wellicht in de categorie van minder dan 500 kubieke meter opgepompt grondwater. Slechts 16 landbouwbedrijven zouden in de nieuwe regeling onder de categorie van meer dan 30.000 kubieke meter opgepompt grondwater vallen.

De heer Jef Van Looy blijft erbij dat bijvoorbeeld tuinbouwbedrijven die bij een normale heffing niet aan de hoeveelheid grondwater zouden komen die overeenstemt met de minimumheffing, door deze regeling kunnen worden aangezet tot meer verbruik.

De heer Jacques Timmermans meent dat de nieuwe regeling een verscherping betekent ten aanzien van de bestaande regeling en meer aanzet tot rationeel gebruik van grondwater. Het is een meer gerichte heffing geworden.

Minister Vera Dua denkt dat het risico waarvoor de heer Van Looy waarschuwt eerder theoretisch is. Land- en tuinbouwers hebben er geen belang bij grondwater te verspillen. Het risico om het gebruik aan te vullen tot de minimumheffing was groter onder de oude regeling.

De minister stelt in een volgende vergadering een tabel ter beschikking van de commissie waarin, opgesplitst naar de aard van de hoofdactiviteit van het bedrijf, de opbrengst van de grondwaterheffing is opgenomen voor 2000, 2001 en de verwachte opbrengst voor 2002, evenals het aantal bedrijven opgesplitst naar de hoeveelheid opgepompt grondwater (zie bijlage bij dit verslag). De data werden geselecteerd uit de heffingendatabank van de VMM voor het aanslagjaar 2000.

– *Berekeningsformule voor grootverbruikers*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt dat de voorgestelde wijziging een sterke stijging van de grondwaterheffing tot gevolg heeft, vooral voor de grootverbruikers. De vraag is of de heffing nog efficiënt is, correct en eerlijk wordt toegepast en of niet enkele belangrijke principes uit het oog wor-

den verloren. De vraag is ook of de heffing haalbaar is voor de betrokken bedrijven.

Mevrouw Merckx heeft in haar regio een rondvraag gedaan bij bedrijven uit de voedingsindustrie (Interbrew, Hoegaarden, Citrique Belge, Danone en Tiense Suikers). Een eerste vaststelling is dat door het ingaan van de heffing in het aanslagjaar 2002, maar berekend op het opgepompte debiet van 2001, de verhoging betrekking heeft op reeds verbruikt water. Het gaat dus in zekere zin om een heffing met terugwerkende kracht. Indien het de bedoeling van de verhoging is dat de heffingsplichtigen zouden ingrijpen in het grondwaterverbruik, is dit voor 2001 een onmogelijke zaak. Bedrijven die nog konden investeren in rationeler gebruik van water kunnen dit niet meer doen voor 2001.

Andere bedrijven deden reeds heel wat inspanningen om het gebruik van grondwater te reduceren en hebben daarin een limiet bereikt. De hoeveelheid water die ze nu nog gebruiken is om redenen van hygiëne en volksgezondheid noodzakelijk in het productieproces.

De spreekster geeft enkele voorbeelden uit de voedingssector waar grondwater voor hoogwaardige toepassingen wordt aangewend. Voor de brouwerij Interbrew bijvoorbeeld is grondwater een onmisbare grondstof. Om kwaliteitsredenen wordt grondwater als basis gebruikt voor het brouwen van bier. Aan het water dat tijdens het productieproces in contact komt met het bier worden dezelfde kwaliteitseisen gesteld. In Nederland is dit trouwens wettelijk verplicht : gezuiverd of hergebruikt water mag niet in contact komen met het product. De brouwerij heeft in Leuven belangrijke investeringen gedaan om het waterverbruik te verminderen. Van 1991 tot 2001 is het watergebruik met 33 percent gedaald, tot 6,13 liter water per liter bier. Ondanks deze investeringen zal Interbrew in Leuven proportioneel gezien meer moet betalen dan kleine brouwerijen die geen investeringen deden.

Voor de brouwerij te Leuven bedroeg de heffing voor het jaar 2000 6,4 miljoen frank, met de nieuwe regeling wordt het 26 miljoen frank, of een stijging met 312 percent. Voor de brouwerij Belle-Vue was de heffing voor het jaar 2000 214.000 frank, met de nieuwe heffing wordt het 398.000 frank, voor de brouwerij in Hoegaarden is er een stijging van 893.000 frank naar 1,8 miljoen frank.

De heer Jacques Timmermans laat opmerken dat het niet de bedoeling kan zijn in de commissie de dossiers van specifieke bedrijven te bespreken. De commissie moet zich uitspreken over de principes

van de heffing en de algemene tarieven. Mevrouw Merckx-Van Goey benadrukt dat ze met deze cijfers enkel wil aantonen dat de proportionele verhoging van de heffing afhankelijk is van de grootte van het bedrijf. Per hectoliter geproduceerd bier zou de brouwerij in Leuven, ondanks de reeds gedane investeringen, veel meer betalen dan de kleinere brouwerijen, die minder inspanningen deden voor rationeel verbruik. Kleine bedrijven krijgen door deze milieuheffing een concurrentieel voordeel.

Omdat de heffing in het Waalse Gewest op dezelfde hoogte blijft, is er ook concurrentieel nadeel voor de Vlaamse brouwerijen. De brouwerij in Jupille zou 3 miljoen frank heffing betalen voor de productie van 3 miljoen hectoliter bier, Leuven zou voor 4 miljoen hectoliter bier 26 miljoen frank betalen. Mevrouw Merckx acht het niet uitgesloten dat een deel van de productie zich om die reden zou verplaatsen naar het Waalse Gewest. Ze vraagt de minister om bijzonder voorzichtig te zijn met deze maatregel

Het gaat volgens mevrouw Merckx-Van Goey in de voedingssector om hoogwaardig gebruik van grondwater. Grondwater is voor deze bedrijven een grondstof en moet dus van dezelfde kwaliteit zijn als grondwater voor de productie van drinkwater. Voor de grondwaterwinning bestemd voor drinkwatervoorziening blijft de heffing echter 3 frank per kubieke meter, ongeacht het opgepompte volume.

Ook andere voedingsbedrijven worden door de plotse stijging van de heffing getroffen. Citrique Belge, dat citroenzuur produceert, wordt geconfronteerd met een stijging van 6,7 miljoen naar 50 miljoen frank, en dat voor het in 2001 opgepompte water. Investeringen om het waterverbruik te wijzigen kunnen niet met terugwerkende kracht.

Het is volgens mevrouw Merckx ook onrechtvaardig dat de heffing voor deze bedrijven gelijk is voor het totale opgepompte volume. Voor de eerste liter wordt evenveel betaald als voor de miljoenste liter, wat in het nadeel van de grote bedrijven is.

De conclusie van mevrouw Merckx-Van Goey is dat voor hoogwaardig gebruik van water – zoals in de voedingsindustrie, waar het voor de volksgezondheid belangrijk is – een andere berekeningsformule moet worden gehanteerd. Er zullen amendementen worden ingediend die een meer gepaste berekeningsformule voor hoogwaardig gebruik voorstellen, evenals een spreiding in de tijd van de hogere heffing, zodat ondernemingen de kans krijgen om de nodige investeringen uit te voeren.

Mevrouw Isabel Vertriest vraagt zich af of de tussenkomst van mevrouw Merckx-Van Goey als een pleidooi voor de grootindustrie moet worden gezien. Vele kleine brouwerijen zijn zelfstandige, familiale ondernemingen, vergelijkbaar met de gezinsbedrijven in de landbouwsector, waar de heer Van Looy voor pleit. De grote brouwerijen hebben een omzet van miljarden frank. De opgelegde grondwaterheffing maakt wellicht een verwaarloosbaar klein bedrag uit in de productiekosten. Mevrouw Vertriest benadrukt verder dat de ondernemingen sinds jaren weten dat de grondwaterheffing zal worden verhoogd.

Minister Vera Dua antwoordt dat de doelstelling van het grondwaterbeleid is om spaarzaam om te gaan met water. Er is een bijzondere bezorgdheid over de zeer grote volumes die door bepaalde industrietakken worden gebruikt. Het gevolg daarvan is dat in een aantal streken in Vlaanderen de grondwaterlagen bedreigd zijn en verdrogingsverschijnselen optreden.

Uit een ruwe berekening van het kabinet van de minster blijkt dat voor de grote brouwerijen de grondwaterheffing de productieprijs van een glas bier met amper 1 centiem zou verhogen. De minister erkent niettemin dat het totale bedrag hoog kan oplopen voor grote bedrijven en dat deze niet meer kunnen ingrijpen in het in 2001 verbruikte volume. Het regulerend karakter van de heffing moet in de loop van de volgende jaren sterker tot uiting komen. De minister deelt mee dat ze heeft toegezegd verder overleg met de sector te plegen. Er kan worden nagegaan in hoeverre een onderscheid moet worden gemaakt tussen industriële sectoren. Het doel blijft echter de globale hoeveelheid grondwater die door de industrie en grootverbruikers wordt opgepompt, drastisch te doen dalen.

Volgens de heer Jacques Timmermans geldt het principe dat grondwater zo rationeel mogelijk moet worden aangewend ook voor de bedrijven. De stijging van de grondwaterheffing wordt al enkele jaren aangekondigd. Daar waar alternatieven mogelijk zijn, en nagelaten werd om te investeren in andere oplossingen, weegt de aanpassing nu zwaarder door. Voor de sp.a moet de heffing hoog genoeg zijn om de grootverbruikers in de richting van alternatieve productiemethodes en rationeler verbruik te sturen.

De spreker vindt het voorbeeld van de grote brouwerijen niet goed gekozen. Als water een basisgrondstof is, geldt de opmerking dat ook andere bedrijven in de voedingsindustrie hun basisgrond-

stoffen moeten betalen. Het alternatief is dat de overheid de kosten voor deze grondstof zou dragen, in de vorm van extra investeringen in drinkwaterwinning en waterzuivering. Het is dan veel logischer dat de bedrijven worden gedwongen dit in hun kosten te verrekenen. Hoewel de verhoging reeds in het programmadecreet 1997 werd aangekondigd, kan volgens de heer Timmermans nog worden nagegaan of de stijging van de heffing voor het aanslagjaar 2002 nog kan worden gematigd.

De heer Jacky Maes benadrukt dat, gelet op de beperkte watervoorraad, een rationeel grondwaterbeheer onontbeerlijk is voor de komende jaren. De discussie mag niet verengd worden tot de gevolgen van de heffing voor de bedrijven. De heffing is geen doel op zich, maar slechts een eerste stap om tot een beter grondwaterbeheer te komen. Een langetermijnvisie is noodzakelijk.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey repliceert dat ze geen pleidooi heeft willen houden voor de grootindustrie. Of een bedrijf al dan niet veel winsten maakt, is niet aan de orde in de commissie Leefmilieu. Het is duidelijk dat de aanpassing van de berekeningsformule op de grootverbruikers is gericht. Het lid heeft enkele bedrijven in de eigen regio bevraagd over de gevolgen daarvan en zich daarbij beperkt tot de voedingsindustrie, waar er hoogwaardig gebruik van water is. Andere industrieën zullen evenzeer de gevolgen van de verhoging ondervinden en de vraag is of er voor deze bedrijven een alternatief is.

Van de ondervraagde bedrijven blijkt toevallig de grootste vestiging de meeste investeringen gedaan te hebben, en naar eigen zeggen een limiet te hebben bereikt wat rationeel watergebruik betreft. Voor dit bedrijf is de enige mogelijkheid om minder water te gebruiken minder produceren. Wat is dan nog het sturend effect van de heffing? Voor het waterverbruik in 2001 zal er alleszins geen effect zijn. Er kan worden geargumenteed dat een stijging van de CSE-factor werd aangekondigd. De huidige aanpassing gaat echter verder: er is een nieuwe berekeningsformule waarbij het debiet, tot de laatste kubieke meter, het heffingsbedrag mee bepaalt en dat was niet aangekondigd. Deze maatregel is niet correct jegens bedrijven die gedwongen worden intensief water te gebruiken en reeds fors investeerden in de besparing van water. Mevrouw Merckx-Van Goey stelt voor de hoogte van de heffing te vergelijken met de andere gewesten en met de omliggende landen.

De heer Jef Van Looy stelt dat de nieuwe regeling impliceert dat de heffing in de voedingsindustrie

voor sommige bedrijven met factor 10 en factor 11 wordt vermenigvuldigd. Wat is de mening van de andere fracties hierover? Bovendien geldt de nieuwe berekening voor het verbruik in 2001, terwijl het einde 2001 zelfs al moeilijk wordt om het verbruik in 2002 nog structureel bij te sturen. Het lid laat verder opmerken dat niet alle regio's kampen met een grondwatertekort. Er zijn regio's met nog voldoende water. De heer Van Looy pleit ervoor de situatie in de voedingsindustrie grondig te bekijken. Het is om redenen van hygiëne en voedselveiligheid dat er in de voedingsindustrie in het productieproces veel water wordt gebruikt.

Minister Vera Dua antwoordt dat in de berekeningsformule de mogelijkheid bestaat om rekening te houden met de relatieve bedreigdheid van de watervoerende laag (λ -factor). In de toekomst kan van die mogelijkheid gebruik worden gemaakt. De minister verwijst verder naar de nieuwe Europese Kaderrichtlijn Water, waarin uitdrukkelijk staat dat alle kosten zullen moeten worden doorgerekend in de prijs. Dit geldt voor alle landen in de EU, zodat er ook geen concurrentievervalsing mogelijk is. De minister erkent dat de richtlijn nog moet worden geïmplementeerd, maar in de toekomst zal er een duidelijke impact zijn op de Europese drinkwaterprijzen. Minister Vera Dua is er geen voorstander van per bedrijf te gaan bekijken of er voldoende werd geïnvesteerd in besparing van water. Overleg met de sector over algemene maatregelen is wel mogelijk.

De heer Jacques Timmermans laat verder opmerken dat de heffing al vier jaar met CSE-factor 1 wordt toegepast voor de drinkwatermaatschappijen, terwijl ook drinkwater een basisbehoefte is. De heer Jef Van Looy repliceert dat hiermee in het programmadecreet 1997 in eerste instantie een gelijkschakeling werd beoogd met die drinkwatermaatschappijen die drinkwater uit oppervlaktewater winnen en daarvoor al langer een captatieheffing betalen.

Mevrouw Merck-Van Goey vraagt een verduidelijking van de in het ontwerp van decreet voorgestelde tekst van artikel 28quater, § 1, 1°. Geldt het tarief voor alle grondwater opgepompt door maatschappijen voor openbare drinkwatervoorziening, ongeacht de vraag of het water voor drinkwater of voor andere doeleinden wordt gebruikt? De Ministerraad waarschuwt voor een mogelijke verschuiving van het gebruik van grondwater naar drinkwater.

De minister antwoordt dat moeilijk per drinkwatermaatschappij kan worden uitgemaakt welke vo-

lumes water voor welke doeleinden worden gebruikt. Ook in de voedingsindustrie worden grondwater en drinkwater door elkaar gebruikt in productieprocessen. De minister wil dit aspect wel verder laten opvolgen en eventueel ingrijpen indien volgend jaar verschuivingen van grondwater naar drinkwater worden vastgesteld. Overigens zijn ook de drinkwatermaatschappijen vergunningsplichtig voor het opgepompte volume.

Mevrouw Marleen Van den Eynde meent dat de discussie over het grondwaterbeleid vanuit een meer positieve benadering moet worden gevoerd. Heffingen kunnen wel nodig blijken, maar in de eerste plaats moeten de bedrijven en de betrokken sectoren worden gestimuleerd om te investeren in rationeel watergebruik. Het milieubeleid moet vanuit een positieve invalshoek worden geheroriënteerd.

Minister Vera Dua antwoordt dat reeds expansiesteun aan bedrijven wordt toegekend voor investeringen met ecologische doeleinden. Er worden ook fiscale attesten uitgereikt aan bedrijven die investeren in onderzoek en ontwikkeling voor milieudoeleinden. Het effect van deze positieve maatregelen blijkt onvoldoende groot te zijn, zodat een bijsturing via de hogere heffing wordt beoogd.

II.2. Afvalwaterheffingen

In het ontwerp van decreet worden inzake de afvalwaterheffing twee categorieën van sociale vrijstellingen toegevoegd. De heer Jacques Devolder vraagt hoe het cijfer van 59.000 nieuwe vrijgestelden werd bekomen. Gaat het om een totaal aantal begunstigden van de inkomensaanvullende tegemoetkoming "hulp aan bejaarden" en van de "integratietegemoetkoming voor gehandicapten" of werd het aantal nieuwe vrijgestelden als een deel van die populatie berekend?

Mevrouw Lutgarde Fleurinck, hoofd van de afdeling heffingen van de VMM, antwoordt dat het om een deel van de populatie gaat, niet elke begunstigde is immers heffingsplichtige. Het cijfer is gebaseerd op een studie van een studiebureau.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen bij het Hoofdstuk III Leefmilieu zijn opgenomen in *Parl. St. VI*. Parl. 2001-2002, nr. 865/9.

AFDELING I

Mestdecreet

Artikelen 12 tot 14

Op vraag van de heer Jef Van Looy, bevestigt minister Vera Dua dat de voorgestelde wijzigingen enkel tot doel hebben het mestdecreet aan te passen aan de invoering van de euro.

De artikelen 12 tot 14 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING II

Bosdecreet

Artikelen 15 en 16

De artikelen 15 en 16 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen

AFDELING III

Grondwater

Artikelen 17 tot 20

De artikelen 17 tot 20 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 21

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey verwijst naar de algemene bespreking en naar de discussie over de financiering van het milieubeleid en het aandeel van de heffingen. De CD&V-fractie is bereid aan die discussie deel te nemen maar betreurt dat de grondwaterheffing nu zo ingrijpend wordt gewijzigd. Ook de Mina-Raad heeft in zijn advies opgemerkt dat het programmadecreet niet het geschikte instrument is om het grondwaterbeleid bij te sturen.

Amendement nr. 18 van de heren Erik Matthijs en Jef Van Looy en mevrouw Trees Merckx-Van Goey strekt ertoe in de voorgestelde tekst van § 1 een 1°bis in te voegen. Daarin wordt voor de exploitatie van grondwaterwinningen waarbij het grondwater eventueel na behandeling wordt gebruikt voor toepassingen in de voedingsindustrie, die een waterkwaliteit vereisen minimaal geschikt voor menselijke consumptie, de heffing als volgt vastgesteld : $7,5 \times \lambda \times \text{index eurocent per m}^3 \text{ grondwater}$ die in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar werd opgepompt.

Mevrouw Merckx-Van Goey benadrukt dat het gebruik van grondwater in bepaalde productieprocessen van levensmiddelen en dranken wel degelijk belangrijk is voor de volksgezondheid en niet zomaar kan worden vervangen. Het gaat om een hoogwaardig gebruik van het grondwater waar geen haalbaar alternatief voor bestaat. In de formule wordt, door de vermenigvuldiging met λ , zoals in 2° gedefinieerd, ook rekening gehouden met de bedreigdheid van de watervoerende laag.

Amendement nr. 19 van dezelfde indieners strekt ertoe de inleidende zin van § 1, 2°, te vervangen. Het betreft een aanpassing van de tekst als gevolg van de toevoeging van een 1°bis.

Amendement nr. 21 van de heren Erik Matthijs en Jef Van Looy en mevrouw Trees Merckx-Van Goey strekt ertoe in de voorgestelde tekst van § 1, 2°, b), de berekeningsformule van Z te vervangen. Voor het water opgepompt in 2001 blijft de oude regeling behouden.

Voor het water opgepompt in de jaren 2002, 2003 en 2004 wordt in de formule van Z het bedrag van 6,2 eurocent verhoogd met respectievelijk 0 eurocent, 0,375 eurocent en 0,75 eurocent (telkens te vermenigvuldigen met het aantal kubieke meter opgepompt grondwater /100.000). Het bedrag van 2004 geldt ook voor de daaropvolgende jaren.

De indieners willen met dit amendement de verhoging van de heffing spreiden in de tijd, teneinde de ondernemingen de tijd te geven om de nodige investeringen uit te voeren met een maximaal milieueffect en op een economische efficiënte manier.

Amendement nr. 20 van mevrouw Isabel Vetriest en de heren Jacques Timmermans, Jos Bex en Patrick Lachaert strekt ertoe in de voorgestelde tekst van § 1, 2°, b) volledig te vervangen. De berekeningsformule van Z wordt door het amendement aangevuld met de factor a. Die bedraagt 0.75 op 1 januari 2002 en 1 vanaf 1 januari 2003. Verder

wordt de lay-out van het artikel aangepast en wordt een tyferror verbeterd.

Mevrouw Isabel Vertriest licht toe dat de indieners door de wijziging van de berekeningsformule de inspanning willen behouden om het regulerend aspect van de heffing te versterken. De uiteindelijke hoogte van de heffing en timing is duidelijk, ook voor de bedrijven. Door een tussenstap in te bouwen wordt aan de bedrijven de laatste kans gegeven om hun verbruik aan te passen of minder op grondwater te baseren, en hun prijszetting indien nodig bij te sturen.

Op vraag van de heer Jef Van Looy wordt bevestigd dat de matiging van de heffing (a is 0,75 op 1 januari 2002) enkel geldt voor het aanslagjaar 2002 en dus voor het in 2001 opgepompte water. De heer Van Looy laat opmerken dat in het amendement nr. 21 dat hij samen met mevrouw Merckx-Van Goey en de heer Matthijs indiende, de oude regeling behouden blijft voor het water opgepompt in 2001, omdat dit volume niet meer kan worden gewijzigd.

De amendementen met de nummers 18, 19 en 21 van de heren Erik Matthijs en Jef Van Looy en mevrouw Trees Merckx-Van Goey worden verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Het amendement nr. 20 van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Jacques Timmermans, Jos Bex en Patrick Lachaert wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Het geamendeerde artikel 21 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikelen 22 en 23

De artikelen 22 en 23 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

AFDELING IV

Oppervlaktewateren

Artikelen 24 tot 26

De artikelen 24 tot 26 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

AFDELING V

Afvalstoffen

Artikelen 27 tot 31

De artikelen 27 tot 31 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

AFDELING VI

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening

Artikel 32

Artikel 32 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

AFDELING VII

Riviervisserij

Artikel 33

Artikel 33 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING VIII

Jachtdecreet

Artikel 34

Artikel 34 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

AFDELING IX

Milieuvergunningen

Artikelen 35 en 36

De artikelen 35 en 36 worden zonder opmerkingen aangenomen met 13 stemmen.

HOOFDSTUK XV

Slotbepaling

Artikel 71

Amendement nr. 22 van de heren Erik Matthijs en Jef Van Looy en mevrouw Trees Merckx-Van Goey strekt ertoe aan artikel 71 de bepaling toe te voegen dat de artikelen 21 en 22 in werking treden op 1 januari 2003.

Mevrouw Merckx-Van Goey herhaalt dat de artikelen 21 en 22 een grondige aanpassing van de grondwaterheffing betreffen. De grondwaterheffing voor 2002 heeft betrekking op de onttrokken hoeveelheden grondwater in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar, dus het verbruik van het jaar 2001. De nieuwe wijze van berekening van de heffing wordt bekendgemaakt op een ogenblik dat de bedrijven dus niet meer kunnen ingrijpen op hun waterverbruik. Daardoor schiet de maatregel voor de heffing in 2002 haar doel voorbij, namelijk om via een verhoging van de heffing te komen tot een rationeler gebruik van water. Dit amendement stelt voor om de heffing voor 2001 te behouden en de nieuwe berekening pas in te laten gaan op 1 januari 2003, zodat de bedrijven tijdig de nodige aanpassingsmaatregelen kunnen nemen.

Amendement nr. 22 van de heren Matthijs en Van Looy en mevrouw Merckx-Van Goey wordt verworpen met 8 stemmen tegen 5.

IV. EINDSTEMMING

Het geamendeerde Hoofdstuk III – Leefmilieu van het ontwerp van decreet houden bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jef VAN LOOY

Jacques TIMMERMANS

BIJLAGE

Nr.	Aard hoofdactiviteit	2000	2001	2002	2002 max	# bedrijven en <100.000	#>30.000m3/j en <100.000	#>100.000m3/j en <500.000	#>500.000m3/j en <1.000.000	#>1.000.000m3/j tot 4.295.862
1	Aardappelmeelfabrieken					0				
2	Aardappelverwerking tot voorgebakken frieten	683.729	1.367.458	3.592.909	2.755.400	9	4	3	0	0
3	Aardewerk, asbestcement-, glas-, kalksteen-, asbest, cement	3.583.427	7.129.301	23.766.670	14.542.204	166	7	5	0	1
4	Autorevisiewerkplaatsen, werkplaatsen voor tram en spoor	65.993	79.292	287.586	287.586	41	0	0	0	0
5	Bierbrouwerijen	7.369.275	14.735.391	51.604.807	29.298.420	45	4	5	3	1
6	Brood- en koekfabrieken en niet elders genoemde voedingsmiddelen	470.363	912.247	2.108.760	1.925.990	80	5	2	0	0
7	Cacao-, chocolade-, suikerwerk, honingfabrieken	224.381	447.862	900.233	882.822	14	5	0	0	0
8	Chemische industrieën	15.128.606	30.257.213	104.588.867	59.319.502	24	4	7	4	3
9	Destilleerderijen	114.106	228.212	423.095	423.095	2	0	1	0	0
10	Destructiebedrijven					0				
11	Dorserijen van erwten en capucijnen					0				
12	Elektriciteitscentrales	226.442	452.673	841.074	841.074	4	0	2	0	0
13	Emailleerderijen					0				
14	Fruitconservenfabrieken (inclusief jamfabrieken)	87.963	174.506	897.248	382.543	5	2	1	0	0
15	Galvaniseerfabrieken	3.528	6.056	16.140	16.140	2	0	0	0	0
16	Gasfabrieken					0				
17	Gist- en spiritusfabrieken	258.882	517.763	3.065.033	1.035.527	1	0	0	1	0
18	Grafische en andere papierverwerkende en kartonverwerkende	86.562	170.124	445.408	401.078	13	1	0	0	0
19	Groentenconservenbedrijven	1.707.780	3.397.560	10.963.952	6.853.012	39	8	3	0	1
20	Groentenwasserijen	77.884	149.568	423.456	320.607	12	3	0	0	0
21	Horeca	208.787	387.352	891.164	868.180	73	1	0	0	0
22	Huiden en vellen, leerlooierijen en pelsbedrijven					0				
23	Ijzerbeitsen					0				
24	Kaarsfabrieken en wasblekerijen	37.736	74.472	196.824	149.945	2	1	0	0	0
25	Keramische industrie	3.000	3.000	12.818	12.818	2	0	0	0	0
26	Laboratoria	31.803	62.405	134.006	122.267	6	1	0	0	0
27	Lak- en verfbedrijven	1.500	2.700	5.000	5.000	1	0	0	0	0
28	Landbouwbedrijven:	17.405.548	18.961.137	72.537.189	70.114.371	11.163	13	3	0	0
29	Lijmfabrieken					0				
30	Limonadefabrieken en bottelarijen	837.770	1.674.340	3.181.505	3.168.082	18	1	5	0	0
31	Margarine- vet- en spijlsoliefabrieken	77.323	153.345	495.261	337.161	8	3	0	0	0
32	Metaalindustrie (mechanisch bewerken, verzinken en non-metalen)	1.747.856	3.463.611	9.817.863	7.232.632	93	6	5	1	0
33	Metallurgische industrie	4.609.691	9.217.464	46.179.462	18.479.860	16	1	5	1	2
34	Mouten	937.755	1.875.509	4.319.968	3.751.019	5	0	4	1	0
35	Papierindustrie	354.669	709.338	1.563.571	1.418.677	4	1	3	0	0
36	Parfum- en cosmeticafabrieken	3.299	5.098	8.396	8.396	2	0	0	0	0
37	Pindabranden					0				
38	Plastiekverwerkende nijverheid	593.667	1.175.871	2.657.209	2.429.318	47	4	2	0	0
39	Pluimveeslachterijen	561.316	1.113.648	4.416.435	2.373.988	28	6	7	0	0
40	Poets- en smeermiddelenfabrieken	6.000	6.455	25.290	25.290	4	0	0	0	0
41	Slachthuizen (exclusief vleeswarenverwerking) andere dan	391.943	767.589	3.090.934	1.830.738	43	12	2	0	0
42	Stijfsel- en zetmeelfabrieken	108.592	217.184	541.030	434.367	1	0	1	0	0
43	Strokkartonfabrieken					0				
44	Suikerfabrieken en suikerbietenrasperijen	803.725	1.607.450	3.197.822	3.197.822	1	0	0	1	0
45	Textiel- en textielverwerkende	3.723.304	7.403.880	28.467.536	15.390.289	114	18	32	0	0

Nr.	Aard hoofdactiviteit	2000	2001	2002	2002 max	# bedrijven	#>30.000m3/j en <100.000	#>100.000m3/j en <500.000	#>500.000m3/j en <1.000.000	#>1.000.000m3/j tot 4.295.862
46	Vatenwasserslijen	1.500	2.000	5.160	5.160	1	0	0	0	0
47	Visconservefabrieken	3.714	5.927	28.136	28.136	2	0	0	0	0
48	Vismeeffabrieken					0				
49	Vleeswarenbedrijven	505.435	985.209	3.983.850	2.399.115	57	8	2	0	0
50	Vulcaniseerinrichting-, kabel- en kunstleerfa	220.187	438.946	987.729	895.738	12	2	1	0	0
51	Wasserslijen met uitzondering van wassalons:	928.974	1.799.140	4.784.890	4.024.205	148	14	3	0	0
52	Zeeppabrieken	1.500	2.300	5.000	5.000	1	0	0	0	0
53	Zuivelindustrie	1.425.829	2.837.399	15.050.339	5.815.259	36	20	11	0	0
54	Zwembadinrichtingen	170.350	329.410	889.665	821.435	44	2	0	0	0
55	Niet hogervermelde bedrijfsactiviteiten	5.158.300	9.901.975	29.973.490	21.512.673	702	28	8	1	1
##	niet ingedeeld volgens sector	162.477	319.658	756.282	687.201	28	3	0	0	0
56	huishoudens			332.402	332.401	17	0	0	0	0
	totaal	70.951.994	125.211.381	442.463.466	287.161.543	13.136	188	123	13	9

Berekening op basis van de in 1999 opgepompte hoeveelheden grondwater
(data geselecteerd uit de heffingendatabank van VMM, aanslagjaar 2000, dubbels verwijderd)

heffingsjaar 2000: met CSE-factor geldig vanaf 1998 tot 2000
heffingsjaar 2001: met verdubbelde CSE-factor (begrotingsdecreet 22.12.2000)
heffingsjaar 2002: CSE=1, minimumheffing 5.000 BEF,
nieuwe formule voor winningen > 30.000 m3, eerste 500 m3 meegeteld,
huishoudens niet meer vrijgesteld

30.000 m3 komt overeen met 77.700 BEF/jaar
100.000 m3 komt overeen met 280.000 BEF/jaar
500.000 m3 komt overeen met 2.000.000 BEF/jaar
1.000.000 m3 komt overeen met 5.500.000 BEF/jaar
2.000.000 m3 komt overeen met 17.000.000 BEF/jaar
3.000.000 m3 komt overeen met 34.500.000 BEF/jaar
4.000.000 m3 komt overeen met 58.000.000 BEF/jaar
4.295.862 m3 komt overeen met 66.102.946 BEF/jaar

heffingsjaar 2002 max: idem heffingsjaar 2002, doch voor winningen > 30.000 m3/jaar beperkt tot het dubbele bedrag van 2001